

ארמונות בחול

גוש קטיף > ירושלים > יו"ש > ישוב לא דתי > ג'ונגלים בהודו > יריחו... תודו שמסלול כזה של חיים ומגורים מתאים למשפחה שלא מפחדת מתזוזות • תרנגולות ועצי פרי בחצר לא עשו להם את זה, והגעגוע לאדמה הלך וגבר • ואיך זה להיפגש עם מטיילים, חיילים ואנשי המנהל האזרחי, כשכולם מרגישים אצלך הכי בבית במדבר • חנן ולאה הרבסט קמים כל בוקר לשמש הזורחת מעל יריחו ומרגישים שהם מחזיקים ביד את המפתח של הארץ הטובה מאוד מאוד

יעל בנימין

רבים מכם חוו פעם את ההתלבטות הזו במה להשקיע - בעם ישראל, בארץ ישראל, או אולי פשוט לחיות חיי תורה ועבודת ה' מעומק הלב? משפחת הרבסט מצאה פתרון: גם וגם וגם.

אם תרצו להגיע אליהם, ל'חוות הארמונות' הצופה על יריחו, תצטרכו להתאזר בסבלנות רבה, ותכינו נפשית גם את הרכב שלכם לנסיעה קצת מאתגרת. כתושבת ההתיישבות הצעירה, וכמי שמשתדלים להיות גב לגבעות החזית ביהודה ושומרון, היינו בלא מעט גבעות וחוות, אבל חוות הארמונות לוקחת את כולם בהליכה, או אולי בנסיעה איטית ומקרטעת.

זה יכול אולי להישמע קלישאתי לקרוא ארמון למקום שבקושי יש לו רצפה, אבל למשפחת הרבסט זה הכי טבעי בעולם, ומבחינתם הארמון שלהם עשוי מזהב טהור - "וזהב הארץ ההיא טוב", זהב של אהבה גדולה לעם ישראל, תורת ישראל וארץ ישראל.

לכבוד ט"ו בשבט, יום חגה של ארץ ישראל, בואו ניתן מבט לחייהם של אנשים שלא נחים לרגע ויכולים לתת לכולנו הרבה חיזוק, תקווה וחשק לפעול בתוך הימים המורכבים שאנחנו נמצאים בהם.

נטועים בשליחות

החיים של חנן ולאה הרבסט, הורים לתשעה ילדים ב"ה, אף פעם לא היו שגרתיים. "זה התחיל עוד לפני החתונה", לאה חוזרת אחורה בזמן.

"התחתנו קצת אחרי הגירוש מגוש קטיף. שנינו היינו אז מאוד עסוקים בסוגיות ציבוריות ובעשייה למען הכלל, ומתוך זה גם נולד הרצון שלנו להתחתן צעירים. רצינו לתת את חלקנו לעם ישראל, לבנות עוד בית, עוד אבן מאבני המקדש. עשינו את זה נטו בשביל ה'. היה בזה המון מתיקות ותמימות של ילדים צעירים שרוצים באמת לקרב את הגאולה, וזה באמת מה שבנה לנו את הקירות.

"בהתחלה גרנו בירושלים ליד השוק, כי חנן היה בעבודות שירות בעקבות המאבק נגד הגירוש, וכבר בשבע ברכות שלנו הוא הביא כל מיני אורחים מהסביבה... הבנתי מהר מאוד שהתחתנתי ביחד איתו גם עם כל עם ישראל", נזכרת לאה בחיוך. "אחר כך עברנו בעוד כמה יישובים ביו"ש, ואז אמרנו: יאללה, עם ישראל צריך אותנו, ועברנו למושב חילוני לגמרי במרכז הארץ".

ככה?

"ככה. הרב יצחק גינזבורג ליווה אותנו ממש מאז החתונה, ונתן לנו את ברכתו לשליחות הזו. כך מצאנו את עצמנו, זוג צעיר עם תינוקת, בלי שום ידע וקשר לאף אחד אחר בסביבה, פשוט קופצים למים. אחרי תקופת הסתגלות קצרה, פתחנו שם בית כנסת והתחלנו לעסוק בקירוב, אבל היה לנו קשה כלכלית. בשומרון חנן עבד בבניה, ואילו שם היה יותר קשה למצוא עבודה בתחום. באנו לרב יצחק ואמרנו לו שקשה לנו, אבל מצד שני אנחנו ממש לא רוצים לעזוב את השליחות. ואז הרב יצחק אמר לנו משפט שמלווה אותנו לכל החיים: שליחות זה לכתחילה. זה לא משנה באמת איפה אתה ומה אתה עושה. זה נטוע בהוויה שלך. באמת עזבנו את המקום, כשהיעד הבא היה בית חב"ד בהודו".

מודעות ארץ ישראלית

לאה, מהיכן האנרגיה להתעסק עם נשמות בהתמסרות כזו? אני באמת מתפעלת.

"זה מחיה אותנו, יש חן מיוחד בלהתעסק עם אנשים. לאהוב, להתחבר, להקשיב. לי זה לא היה טבעי בהתחלה, למדתי את זה מחנן", מודה לאה. "הוא מאוד כזו בטבע שלו, ברמה של ללכת ברחוב ולהגיד שלום לכל אחד - מנהג משאית הזבל ועד לאחרון האנשים ברחוב. בחסידות קוראים לזה 'ביטול'. כשהלב שלך פתוח - אתה יכול להכיל, לאהוב וגם לארח בשמחה הרבה אנשים.

"בהתחלה חיינו ממש בהתמסרות לעבודה הזו. עם הזמן, ה' עזר לנו להבין שביחד עם ההתמסרות הטוטלית הזאת, צריכים להיות גם קשוב ומדויקים פנימה - לזוגיות, להורות ולמה שהנפש צריכה. כיום השהות שלנו בחווה באה ממקום הרבה יותר קשוב. למדנו את ההקשבה הפנימית הזאת, ואני מרגישה שכשהעשייה עוברת דרכה היא נכונה, נוגעת ואמיתית יותר.

"כיום אם יבוא אליי זוג צעיר, אני אכוון אותם קודם כל להיות מכוונים פנימה. היו לנו תקופות שלא ראינו את עצמנו, והיום אני מרגישה שדווקא ארץ ישראל דורשת משהו אחר. היא דורשת התמסרות מתוך המקום המדויק והנכון, בכלים שהם נכונים לי.

"יש שלושה סוגי מודעות", מסבירה לי לאה את הממד הפנימי של התהליך שהם עברו. "יש מודעות אלוקית, שזה אומר לבטל את עצמך לה' לגמרי. הרבה שנים היינו שם. אני מתאפס מול ה', ועושה מה שהוא רוצה בלי לשאול איפה אני. המודעות השניה זו מודעות עצמית, שאני עושה רק מה שנכון לי, מדויק לי ובא לי... זה מקום ששייך יותר לצד הבהמי של הנפש. והמודעות השלישית נקראת מודעות טבעית, והיא החיבור בין שני המצבים האלו. זו המציאות של חיים יהודיים בארץ ישראל - בא לי לעשות מה שה' רוצה! הכי כיף וטוב לי לקיים מצוות ולחיות חיי קדושה. זה הקטע של ארץ ישראל...

"הדור שלנו, דור הגאולה, הוא דור שרוצה להיות הכי אותנטי ומחובר לאינטואיציות שלו, וזה בא ממקום בו אנחנו מאמינים שהאינטואיציות שלנו הן אלוקיות. אנחנו מרגישים שמה שבא לנו זה מה שה' רוצה.

"היום אני יכולה לומר שהשהות שלנו בחווה לא באה מתוך תחושה שאנחנו חייבים, אלא כי זה כיף לנו ומשמח אותנו. ודווקא בגלל שזה כל כך טבעי לנו, זה ברוך ה' מצליח. כי כשאתה פועל ממקום שאתה מחובר ונוכח, הכל יוצא פשוט הרבה טוב".

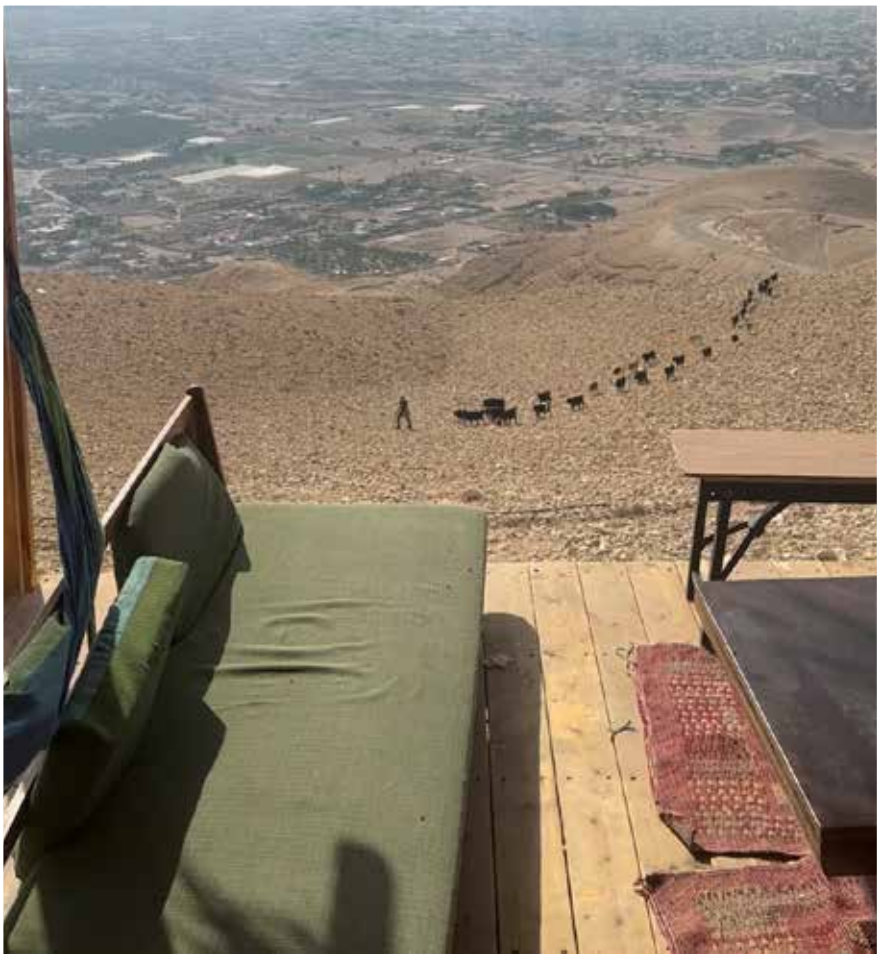
על המנוע והמוטיבציה לקפוץ משליחות לשליחות אומרים לאה וחנן: "זו מתנה שקיבלנו. יש לנו איזו אש בוערת שכל הזמן דוחפת אותנו קדימה ולא מוותרת. היא דורשת מאיתנו דיוק, תזוזה, ותנועה. שנינו כאלה שלא יכולים לשבת בשקט, וכל הזמן אנחנו שואלים את עצמנו: האם אני במקום הנכון והמדויק? האם אני עושה באמת מה שה' רוצה ממני?

"אנחנו שואפים כל הזמן להיות בחיפוש. אמנם לא זכינו להיות בעלי תשובה, אבל אנחנו מאמצים לנו את הטייטל באהבה", הם אומרים בחיוך. "אנחנו שואפים לחיות חיים עם סקרנות, בלי לפחד משינויים", או כפי שחנן מסכם את העניין בהומור: "יש לי נשמה אלוקית שמטמטמת אותי. מהרגע שנולדתי היא מחפשת את התכלית והייעוד שלה, אי אפשר לשבת איתה בשקט".

בהודו, בחווה, או עם מיליון אורחים - זה נשמע שהגשמיות פשוט לא מנהלת אתכם...

"יש אתגרים, אבל אני לא אמנע ממשהו בגלל שקשה לי", עונה לאה בכנות. "למשל, אם זה לטוס לבית חב"ד בהודו ואחר כך לנסוע 12 שעות באוטו עם ילדים צורחים, או כל דבר אחר. פעם היה לנו נהג בהודו שהתבלבל בדרך, ונסענו יומיים שלמים ברכב, כשבשלב כלשהוא נגמר לנו האוכל ועצרנו בדרך באיזה דוכן לקנות קצת פירות... להגיד שזה היה קל? ברור שלא. אבל לחנן יש אופי מאוד אופטימי, הוא עושה מהכל קצת צחוק, וגם לי יש לי סבלנות ברוך ה'. אני יודעת שגם אם עכשיו קשה, אנחנו נעבור את זה.

"חוץ מזה, היכולת להסתכל על התמונה הכוללת ולהתחבר למטרה, ולדעת שאני עושה מה שאני יכולה וה' הוא האחראי כאן - זה נותן הרבה כוח. אנחנו משחררים את הצורך להצליח וזה מאוד מאוד מרגיע. בהפוך על הפוך - זה מאפשר יותר עשייה, כי אתה לא מפחד לטעות כשאתה בתודעה הזו. אנחנו כאן בשביל לעשות טוב בעולם".

הולכים שבי אחריה

הייתם מאוד חזק בכל העניין של הקירוב, באמצע העיר, במקום שנכנסים ויוצאים ממנו אנשים 24/7. איך הגעתם משם לחווה כמעט הכי מרוחקת מכל מקום יישוב?

"הצדיק רבי אושר פריינד מדבר על כך שצריך לחיות עם הסיבות", מספקים חנן ולאה הקדמה קצרה לסיפור המסע שלהם. "זה אומר להיות קשוב להשגחה פרטית שמתגלגלת אליך. למשל, אם רצית לנסוע לירושלים ופתאום האוטובוס נתקע ומציעים לך טרמפ לרחובות, כנראה יש לך מה לעשות ברחובות, וצריך להיות קשוב למה שה' מזמן. זה מה שקרה לנו פה עם החווה, ממש התגלגלנו לזה.

"במשך כל תקופת העיסוק האינטנסיבי בקירוב וחיבורים, הלב כל הזמן התגעגע לאדמה. היה לנו תמיד דיאלוג פנימי בשאלת העם או הארץ. ניסינו לשלב את זה אבל גרנו בעיר, אז למרות שהיו לנו תרנגולות ועצי פרי בחצר הירושלמית, זה לא היה מספיק..."

חלק ניכר מבאי ביתם של חנן ולאה בקרית משה, היו נערי גבעות שקבלו צווי הרחקה מיהודה ושומרון. הם היו גרים אצלם "על מלא" בימי חול ושבתות, עובדים ביום ולומדים חסידות עם חנן בערב. "עם חלקם הקשר נשמר לאורך שנים" לאה מסבירה, "וכשהגענו לבקר אותם במקומם הטבעי, התחלנו להכיר יותר ויותר את החוות ואת הגבעות הצעירות.

"יום אחד התקשר אלינו חבר והציע לנו לבוא להחליף אותו בחווה שלו, כי הוא רוצה להקים עוד חווה. בהתחלה זה היה נשמע מאוד מופרך, כי אנחנו משפחה עם ילדים, באמצע החיים, אבל בפנים זה קרץ לנו. זה

הרב יצחק אמר לנו משפט שמלווה אותנו לכל החיים: שליחות זה לכתחילה. זה לא משנה באמת איפה אתה ומה אתה עושה. זה נטוע בהוויה שלך

ארך קצת זמן, אבל בסוף אמרנו לעצמנו: נבוא. נהיה שם תקופה קצרה כדי שהוא יוכל לעלות לחווה החדשה, ומקסימום נחזור. באנו בראש של לעשות איזו חופשת פסח ארוכה, משהו כמו חודש, לנשום קצת את האדמה ולחזור הביתה. אבל כשהגענו לכאן, לאט לאט נשבינו בקסמה של ארץ ישראל, בקסם של השקט, ופשוט נשארנו. עם הזמן הבנו שאנחנו רוצים לפתוח מקום שהוא שלנו, ללכת עם מה שאנחנו רוצים ומאמינים".

ולמה דווקא יריחו?

"הרעיון להקים כאן חוה לא היה שלנו. זה אזור מאוד חשוב ואסטרטגי, וחיפשו אנשים שיעלו לכאן. יש הרבה אנשים שמאוד מחוברים לארמונות החשמונאים שנמצאים ממש פה מתחתינו, וכבר הרבה זמן רצו שתהיה התיישבות יהודית באזור. מעבר לאחריות שיש לנו כאן", הם מסבירים, "של כיבוש ושימור חבל הארץ הזה באמצעות העדר שלנו, ליריחו יש גם את כל הערך הרוחני שלה. כך אנחנו זוכים לשלב כאן את שתי האהבות שלנו, גם את החיבור לאנשים ולנשמות וגם את החיבור לארץ ולאדמה.

"אנחנו מרגישים שהתחלנו איזו מערכת יחסים עם המקום הזה", מסבירה לאה בלי להסתיר את ההתרגשות. "יריחו היא עיר מאוד חשובה ומיוחדת, והעובדה שאנחנו צופים עליה כל כך מקרוב, יוצרת את התחושה שבאנו לתקן כאן משהו פנימי. בפעם הראשונה שהדלקתי כאן נרות שבת, הרגשתי כאילו אני מאירה את כל העיר. כל מילה שלי, כל דיבור, כל הוויה, בעצם מתגלגלת ומתפשטת בכל יריחו, זו תחושה מאוד חזקה.

"חוץ מיריחו, יש לפנינו את כל צפון מדבר יהודה, מוואדי קלט והלאה. זה ממש מדהים, כי אנחנו זוכים להחזיר את הנוכחות היהודית לכאן. עד שהגענו לכאן אנשים לא טיילו באזור כי היה פחד. אבל יש כאן הרבה אתרים היסטוריים, כשחוץ מהארמונות יש כל מיני מבצרים. למשל מבצר דוק, בו נהרג שמעון החשמונאי. אלו שטחים שרגל יהודי לא דרכה בהם הרבה שנים, ומאז שאנחנו כאן זרם המטיילים לא נפסק, ברמה שאנחנו ממש מרגישים שוב כמו בית חב"ד בהודו... כל יום מגיעה איזו קבוצה ואנחנו מרגישים שזכינו, כאילו ה' אמר לנו: הנה אני איתכם, אני משלב עבורכם את שתי האהבות שלכם - ודווקא במקום הכי מרוחק וקשה להגעה.

"זה באמת מצחיק", אומרת לאה, "כאילו מי אנחנו? זה לא שיש פה עכשיו פלוגה או משהו; רק משפחה עם ילדים, כמה בחורים ועדר. אבל זה מדהים מה שנוכחות יהודית עושה. מספיק נוכחות קטנה כזאת כדי לשנות את המפה".

"אנשים באים לכאן וחווים איזשהו בית", מוסיף חנן. "הרבה אומרים לנו שאנחנו כמו אברהם אבינו - פתאום אוהל של הכנסת אורחים באמצע המדבר. זה ממש מזכיר לנו את הסיטואציה שחזרה על עצמה בהודו, שאנשים הגיעו והיו מופתעים לפגוש משפחה באמצע הג'ונגל. כשמגיעים לפה יש וויז'ן מאוד פשוט, חם ונעים.

"הרבה אנשים מגיעים לכאן כי המקום מושך ומרתק. המיקום

המרוחק והדרך המאתגרת גורמים לאנשים לעבור איזשהו שלב, להיכנס לאווירה ותודעה אחרת. כשמגיעים למדבר, הלב נפתח ומתגלים דיבורי אמת, דיבורים של אהבה וקירוב, וזה מרגש ומיוחד. בתוך כל האינטנסיביות והפראיות שיש לנו בארץ, עם כל משיכות החבל מכל הצדדים והמחלוקות, פתאום בתוך השפיץ האידיאולוגי הזה, במקום שהוא מאחז לא חוקי כביכול, יש המון שלום ואהבה בין יהודים. הרבה מפגשים בין אנשי צבא ומשטרה, אנשי מנהל ומטיילים. יש מעין נועם שכזה, והאווירה הזו מתאפשרת בזכות המרחק והניתוק, בזכות המדבר".

"אנחנו רוצים להשתכלל עם זה", מוסיפה לאה ומספרת קצת על התוכניות לעתיד, "לעשות כאן חאן מסודר עם קבוצות, עם צימרים, כך שאנשים יוכלו לבוא בנחת ובכיף".

לפתוח את המנעול

"יש תחת אחריותנו שטח עצום ותפקיד חשוב. לחברה שלנו, רועי הצאן יש הרבה עבודה", אומרת לאה בהערכה גדולה. "אם ערבים מתקרבים לכיוון היישובים בסביבה, או אם מגיעים שודדי עתיקות ערבים לאתרים כאן - מקפיצים אותנו, כי בסוף אנחנו אלה שחיים את השטח יום יום ומכירים את הכל, והצבא ממש נעזר בנו. אנחנו יוצרים חומת הגנה, כי אנחנו החזית בין יריחו לבין כל היישובים בסביבה. יש פה גם בסיס מג"ב גדול שפעם נכנסו אליו ערבים וגנבו נשק, ואילו היום זה לא יקרה כי אנחנו מתצפתים כמעט על כל השטח".

אבל ההיבט הביטחוני-אסטרטגי, עם כל החשיבות הרבה שלו, הוא רק סעיף אחד מבחינת משפחת הרבסט. "הרווחנו גם את כל הסגולה הרוחנית של יריחו", אומרת לאה. "יריחו היא המנעול של ארץ ישראל, וזה לא סתם. יש כאן מפתח של משהו מאוד חזק. כשאתה חי במקום מאוד גולמי, זה גורם לך לשים את כל הרעשים בצד ולחזור לשורש, להתחבר עמוק בפנים. זה מתנה שאנחנו מקבלים מהמקום הזה.

"השהות באדמה כאן לימדה אותנו שכשאתה גר בגולמיות הזאת, מצד אחד אתה יכול ליפול למקום מאוד ארצי ושטוח; זה באמת היה הפחד של עם ישראל כשהם נכנסו לארץ - הם פחדו לאבד את הרוחניות שהייתה להם במדבר! הוורט שאנחנו הולכים איתו הוא שאנחנו רוצים לעשות יישוב הארץ מתוך יישוב הדעת. שהחיבור שלנו לארץ יהיה מיושב, שנצליח לחיות את החיבור הזה חזק בלי לאבד את הראש ולשקוע בכל ההיבט הטכני והמשימות הרבות שיש כאן. דעת, כידוע, זה גם מלשון חיבור, והשאיפה שלנו היא לחיות כאן מתוך הרבה חיבורים".

לשאיפות הגדולות האלה יש מקור השראה. "אני מרגישה שליריחו יש את הנקודה הזאת. היא המפתח של ארץ ישראל, דרכה עם ישראל כבשו את הארץ. והרצון שלנו כאן, עכשיו בדור הגאולה, הוא שהכיבוש הזה יהיה ממקום שמחובר לכל המקומות הרגשיים, הנפשיים, הרוחניים והמשפחתיים שלנו. שלא ננטוש אף חלק ונרוץ קדימה באיזשהו מרתון.

זו המציאות של חיים יהודיים בארץ ישראל - בא לי לעשות מה שה' רוצה! הכי כיף וטוב לי לקיים מצוות ולחיות חיי קדושה. זה הקטע של ארץ ישראל...

"יריחו קוראת לנו להסתכל ולעשות את החיבור הזה. מצד אחד היא מאוד רוחנית, ואומרים שלא היה צריך להתפלל בה לגשם כי יש בה מקורות מים - מעיין אלישע ומעיין דיוק. זו עיר מאוד מבורכת. כיום אפשר לראות שהערבים של יריחו מאוד תאוותניים. היה שם בעבר קזינו, ויש שם המון תיירות. זה מסמל משיכה ארצית גדולה, המון גשמיות. מצד שני, היהודים שחיו ביריחו היו מאוד מיוחדים. האדמו"ר הזקן מדבר על כך בליקוטי תורה, שכתוב בגמרא שהם היו כורכים את הפסוק "שמע ישראל" עם "ואהבת את ה' אלוקיך". כלומר, הם דילגו על "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". יש רק ה' אחד, בלי "עולם" בכלל.

"אפשר לראות את זה גם בתפילת "עלינו לשבח" שיהושע כתב בכניסה לארץ, סמוך ליריחו: "והיה ה' למלך על כל הארץ" - היה בהם חיבור כל כך חזק לרוחניות עד שהם היו לגמרי עם ה', והם לא צריכים להתפלל לגשם. ביריחו נמצא סוד של חיבור בין גשמיות לרוחניות. שם נמצא המפתח. לא לחינם עם ישראל התחיל מכאן את כיבוש הארץ, כי החיבור הזה הוא המהות של חיים יהודיים בארץ ישראל.

"בגלות היינו מנותקים מהגשמיות, ואילו כאן בארץ ישראל יש לנו גשמיות שהיא קודש, אדמה שהיא קודש, ואנחנו לגמרי עובדים את ה' דרכה. אני מרגישה שגם מה שקורה לנו כאן בחווה - החיבור הגדול למטיילים ולעם ישראל - זה חלק חשוב מהסוד שמתגלה לנו דרך מנעולה של ארץ ישראל, ליישב את הארץ ממקום שמחובר לעם.

"קל ליפול למקום של ניתוק מהעם", מסבירה לאה את הסכנה, "כי כשאתה פורץ דרך אתה לבד, יכול להיות נתק בינך לבין המקום שהעם נמצא בו. יריחו קוראת לנו לעשות את החיבורים האלה ולחיות ממקום שלם שבו מתחברות גם הרוחניות והגשמיות וגם העם והארץ. זו מתנה שמקבלים מהחיים בארץ ישראל".

אחרי שיחה מלאת השראה שכזו, אני מבקשת מכם כמה מילים מחזקות לתקופה המאתגרת שאנחנו נמצאים בה, שיתנו לכל אחד במקום שלו את הכוח להתמלא בתקווה ולפעול בצורה הנכונה והמשמחת ביותר.

"תחיו מתוך סקרנות", ממליצים חנן ולאה מניסיון. "אל תפחדו לנסות, לזוז ולהתחדש. ה' הוא המנהל כאן, והכי טוב זה שכל אחד יעשה את מקסימום ההשתדלות שלו לפי מה שהוא מבין, וזאת ממקום של הרפיה, בנחת, בשמחה ובכיף. לדעת שבסוף הכל בידיים שלו לגמרי. אנחנו משתדלים כאן בשבילו, והוא ייקח את ההשתדלות שלנו לאן שהוא רוצה. כדאי לנו להיות שותפים איתו במשחק. להסתכל על המציאות מלמעלה, לראות שיש כאן מהלך, ופשוט לסמוך עליו... נסו את זה בבית:)".